

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

SAMSUN ATAKUM BELEDİYESİ
2017 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Ekim 2018

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ	1
2.	DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	2
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	3
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	3
5.	DENETİM GÖRÜŞÜ	4
6.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	5
7.	EKLER.....	37

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1: 2017 Yılı Bütçe Gerçekleşmeleri Tablosu	1
Tablo 2: 2017 Yılına Ait Gelir ve Gider Bütçe Gerçekleşmesi Tablosu	1
Tablo 3: % 10 Limit Aşımı Tablosu	36

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

Samsun Atakum Belediyesi, mali işlemlerinin muhasebeleştirilmesinde 23.12.2014 tarih ve 29214 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği çerçevesinde çıkarılan ve 27.05.2016 tarih 29724 Mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine tabidir. Ayrıca günlük muhasebe kayıtlarının Kurumun kendi ihtiyaçları çerçevesinde oluşturulan ve özel bir firmaya ait paket muhasebe programı ile yapıldığı tespit edilmiştir. Kurumun kullanmış olduğu muhasebe sistemi tahakkuk esaslı devlet muhasebesi sistemidir.

Kurumun 2017 Yılı Gelir ve Gider Bütçesi ile gelir ve gider dağılımı aşağıda gösterilmiştir.

2017 Mali Yılı Kesin Hesap Gider Bütçesi	Bütçe Tahmini (TL)	Gerçekleşme Miktarı (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)
Personel Giderleri	19.913.000,00	16.924.286,82	82
SGK Dev. Prim. Giderleri	3.252.000,00	2.743.157,65	82
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	52.924.000,00	65.339.324,50	92
Faiz Giderleri	3.010.000,00	5.674.906,90	100
Cari Transferler (Paylar)	2.237.000,00	1.849.982,78	94
Sermaye Giderleri (Yatırımlar)	24.785.000,00	30.477.234,75	82
Sermaye Transferleri	350.000,00	0,00	0
Borç Verme	2.000.000,00	0,00	0
Yedek Ödenek	11.529.000,00	0,00	0
Toplam	120.000.000,00	123.008.893,40	87,85
2017 Mali Yılı Kesin Hesap Gelir Bütçesi	Bütçe Tahmini (TL)	Gerçekleşme Miktarı (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)
Vergi Gelirleri	20.182.000,00	22.920.973,63	69
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	11.078.000,00	11.039.062,40	92
Alınan Bağış Ve Yardımlar	3.628.000,00	1.843.825,24	100
Diğer Gelirler	86.135.000,00	60.998.024,31	79
Sermaye Gelirleri	19.010.000,00	6.914.093,74	89
Red ve İadeler	-33.000,00	0,00	0
Toplam	140.000.000,00	103.715.979,32	78,00

Açıklama	Bütçe Tahmini (TL)	Gerçekleşme Miktarı (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)
Bütçe Giderleri	140.000.000,00	103.715.979,32	78,00
Bütçe Gelirleri	120.000.000,00	123.008.893,40	87,85
Bütçe Gelir Gider Farkı		19.292.914,08	

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile usul ve esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
 - Geçici ve kesin mizan,
 - Bilanço,
 - Kasa sayım tutanağı,
 - Banka mevcudu tespit tutanağı,
 - Alınan çekler sayım tutanağı,
 - Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,
 - Teminat mektupları sayım tutanağı,
 - Değerli kağıtlar sayım tutanağı,
 - İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetimi hesabı icmal cetveli
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,
 - Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,
 - Faaliyet sonuçları tablosu.

Denetim görüşü, kamu idaresinin temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının doğru ve güvenilir

olduğuna ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; denetim prosedürleri ve teknikleri uygulanması ve risk değerlendirmesi yoluyla gerçekleştirilir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların içerisinde üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

5. DENETİM GÖRÜŞÜ

Samsun Atakum Belediyesinin 2017 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Belediye Gelirlerini Oluşturan Bazı Kalemlerde, Tahakkukun Tahsilata Dönüşme Oranının Düşük Kalması

Mevzuatta belirtilen sürelerle ve prosedürlere riayet edilmediği, önceki yıllardan devrederek gelen alacaklardan ötürü Belediye alacaklarının yıllar içinde zamanında tahsil edilemeden sonraki yıllara aktarıldığı ve Belediyenin gelir kaybına uğramasına neden olduğu görülmüştür.

5393 sayılı Belediye Kanununun “Belediye Başkanının Görev ve Yetkileri” başlıklı 38’inci maddesinin f) bendinde Belediye başkanı belediyenin gelir ve alacaklarını takip ve tahsil etmekle görevli ve yetkili kılınmıştır.

5018 sayılı Kamu mali Yönetim ve Kontrol Kanununun 61’inci maddesinin birinci fıkrasında:

“Muhasebe hizmeti; gelirlerin ve alacakların tahsili, giderlerin hak sahiplerine ödenmesi, para ve parayla ifade edilebilen değerler ile emanetlerin alınması, saklanması, ilgililere verilmesi, gönderilmesi ve diğer tüm malî işlemlerin kayıtlarının yapılması ve raporlanması işlemleridir.”

Şeklinde tanımlanmış; aynı maddenin 2’nci fıkrasında muhasebe yetkilisinin, bu hizmetlerin yapılmasından ve muhasebe kayıtlarının usulüne uygun, saydam ve erişilebilir şekilde tutulmasından sorumlu olduğu belirtilmiştir.

Aynı kanunun 60’ıncı maddesinin e) bendinde de, ilgili mevzuatı çerçevesinde idare gelirlerini tahakkuk ettirmek, gelir ve alacaklarının takip ve tahsil işlemlerini yürütmek mali hizmetler biriminin görevleri arasında sayılmıştır.

6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun,

“Ödeme zamanı ve önce ödeme” başlıklı 37’nci maddesinde:

“Amme alacakları hususi kanunlarında belli edilen zamanlarda ödenir.

Hususi kanunlarında ödeme zamanı tespit edilmemiş amme alacakları Maliye Vekaletince belirtilecek usule göre yapılacak tebliğden itibaren bir ay içinde ödenir.

Bu ödeme müddetinin son günü amme alacağının vadesi günüdür.

Amme borçlusu isterse borcunu belli zamanlardan önce ödeyebilir.”

“Ödeme emri” başlıklı 55’inci maddesinde:

“Amme alacağını vadesinde ödemeyenlere, 7 gün içinde borçlarını ödemeleri veya mal bildiriminde bulunmaları lüzumu bir "ödeme emri" ile tebliğ olunur.

Ödeme emrinde borcun asıl ve ferilerinin mahiyet ve miktarları, nereye ödeneceği, müddetinde ödemediği veya mal bildiriminde bulunmadığı takdirde borcun cebren tahsil ve borçlunun mal bildiriminde bulununcaya kadar üç ayı geçmemek üzere hapis ile tazyik olunacağı, gerçeğe aykırı bildirimde bulunduğu takdirde hapis ile cezalandırılacağı kayıtlı bulunur. Ayrıca, borçlunun 114 üncü maddedeki vazifeleri ve bu vazifeleri yerine getirmediği takdirde hakkında tatbik edilecek olan ceza bu ödeme emrinde kendisine bildirilir.

...”

“Haciz varakası” başlıklı 64’üncü maddesinde:

“(Değişik birinci fıkra: 25/5/1995 - 4108/14 md.)Haciz muameleleri, tahsil dairelerince düzenlenen ve alacaklı amme idaresinin, mahalli en büyük memuru veya tevkil edeceği memur tarafından tasdik edilen haciz varakalarına dayanılarak yapılır.

Bu varakaların şekli ve ihtiva edeceği bilgiler Maliye Vekaletince belirtilir.”

“Cebren tahsil ve şekilleri” başlıklı 54’üncü maddesinde:

“Ödeme müddeti içinde ödenmeyen amme alacağı tahsil dairesince cebren tahsil olunur. Cebren tahsil aşağıdaki şekillerden herhangi birinin tatbiki suretiyle yapılır:

1. Amme borçlusu tahsil dairesine teminat göstermişse, teminatın paraya çevrilmesi yahut kefilin takibi,

2. Amme borçlusunun borcuna yetecek miktardaki mallarının haczedilerek paraya çevrilmesi,

3. Gerekli şartlar bulunduğu takdirde borçlunun iflasının istenmesi.”

“Mal bildiriminde bulunmayanlar” başlıklı 60’inci maddesinde:

“(Değişik: 13/6/1963 - 251/2 md.)Kendisine ödeme emri tebliğ edilen borçlu, 7 günlük müddet içinde borcunu ödemediği ve mal bildiriminde de bulunmadığı takdirde mal bildiriminde bulununcaya kadar bir defaya mahsus olmak ve üç ayı geçmemek üzere hapisle tazyik olunur.

Hapisle tazyik kararı, ödeme emrinin tebliğini ve 7 günlük müddetin bitmesini müteakip tahsil dairesinin yazılı talebi üzerine icra tetkik mercii hakimi tarafından verilir.

Bu kararlar Cumhuriyet Savcılığınca derhal infaz olunur.

İcra tetkik mercii hakimi tarafından verilen hapsen tazyik kararları her türlü harc ve resimden muaftır.”

“Gerçeğe aykırı bildirimde bulunanlar” başlıklı 111’inci maddesinde:

“(Değişik: 23/1/2008-5728/163 md.)Bu Kanuna göre istenen mal bildirimini gerçeğe aykırı surette yapanlarla, yaşayış tarzları mal bildirimine uymayanlar üç aydan bir yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.”

“İstenecek bilgileri vermeyenler” başlıklı 114’üncü maddesinde:

“Kendisine ödeme emri tebliğ olunan ve malı olmadığı yolunda bildirimde bulunan amme borçluları bu bildirim ile birlikte veya bildirim tarihinden itibaren 15 gün içinde:

1. En son kanuni ikametgah ve iş adreslerini,
2. Varsa devamlı mükellefiyetleri bulunan diğer tahsil dairelerini ve amme idarelerini ve bunlardaki hesap ve kayıt numaralarını bildirmek, nüfus kayıt suretini vermek mecburiyetindedirler.

(Değişik ikinci fıkra: 23/1/2008-5728/166 md.) Bu vazifeyi makbul bir özre dayanmadan zamanında yerine getirmeyenler elli güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.”

“Suçların takibi” başlıklı 115’inci maddesinde:

“110 ila 114’üncü maddelerde yazılı suçlar, alacaklı amme idaresinin o mahaldeki en büyük memurunun ihbarı üzerine Cumhuriyet Savcılığı tarafından takip olunur.

Bu suçlar bir hükmi şahsın idare ve muamelelerini görme sırasında işlenmiş ise ceza,

hükmi şahsın ortaklarından, mümessil ve vekillerinden, tasfiye memurlarından idare meclisi reis ve azasından, murakıp ve müfettişlerinden veya müstahdemlerinden muameleyi yapmış olanlar hakkında hükmolunur.”

Hükümleri yer almaktadır.

Yukarıdaki hükümler birlikte değerlendirildiğinde; amme alacaklarına ilişkin olarak amme borçlusuna bir “ihbarname” düzenlenmeli ve tebliğ edildikten sonra 1 ay içinde ödeme yapılması istenmelidir. Buna rağmen ödeme yapılmazsa borçluya, 7 gün içinde borçlarını ödemesi veya mal bildiriminde bulunması için bir “ödeme emri” düzenlenerek tebliğ edilmelidir. Düzenlenen ödeme emrinde kişiye, borcunu zamanında ödemez veya mal bildiriminde bulunmazsa borcunun cebren tahsil edileceği ve mal bildiriminde bulununcaya kadar üç ayı geçmemek üzere hapis ile cezalandırılacağı, mal bildirimini gerçeğe aykırı surette yaptığı takdirde ise 3 aydan 1 yıla kadar hapis ile cezalandırılacağı bildirilmelidir. Ödeme emri üzerine hala ödeme yapılmamış ise “Haciz Varakası” düzenlenmeli ve haciz işlemlerine başlanmalıdır. Bununla birlikte istenen bilgileri zamanında vermeyenler için hem adli para cezası hem de hapis cezası öngörülmüş, bu suçların takibi için ise idarenin o mahaldeki en büyük memuruna Cumhuriyet Savcılığına ihbar yükümlülüğü getirilmiştir.

İdare tarafından tahsil edilmesi gereken Belediye alacakları için yukarıda bahsi geçen kanuni süreçlerin yerine getirilmesi için Mali Hizmetler Müdürlüğünün borcunu ödemeyen kişiler hakkında borcun ödenmesi ve yasal işlemlerin başlatılabilmesi için “Ödeme Emirlerini” zamanında düzenleyip daha sonra bu borçluları Hukuk İşleri Müdürlüğüne havale etmesi gerekmektedir.

Yapılan tüm bu işlemler neticesinde hala borçlu borcunu ödemiyor veya borçluya ulaşılamıyorsa artık İdarenin yapması gereken, Kanunun öngördüğü şekilde alacaklı amme idaresinin o mahaldeki en büyük memuru tarafından Cumhuriyet Savcılığına ihbar yükümlülüğünün yerine getirilmesini sağlamasıdır.

Yapılan incelemelerimiz neticesinde; İdare tarafından sırasıyla yapılması gereken bu işlemler arasındaki zaman diliminin çok açıldığı veya bazılarının hiç yapılmadığı, ayrıca önceki yıllardan devrederek gelen alacaklardan ötürü Belediye alacakları yıllar içinde zamanında tahsil edilemeden sonraki yıllara aktararak gelir kaybına neden olduğu görülmüştür. Üstelik İdare tarafından 6183 sayılı Kanunun 115’inci maddesine göre Cumhuriyet Savcılığına bildirim yükümlülüğü hiç çalıştırılmadığı için İdare tarafından belli bir aşamaya kadar getirilen Belediye

alacaklarının takibi tamamlanamamıştır. Dolayısıyla Belediye gelirlerinden bazı kalemlerin tahakkuk ve tahsilat oranları düşük seviyelerde kalmıştır.

Atakum Belediyesine ait 2017 yılı Bütçe Gelir Kesin Hesap Cetvelinde tahakkuk tahsilat oranı düşük kalarak gelecek yıla devreden bazı gelir kalemleri olduğu görülmüştür. Bütçe Kesin Hesabında bu şekilde olup tahsil edilemeyen ve gelecek yıla devreden toplam gelir tahakkuku tutarı 28.602.201,57 TL'dir.

Kamu idaresi cevabında; “Ödeme emirleri ve haciz vakaları konusunda gerekli dikkatin gösterilmesi ve gelirlerin tahsilinde takip işlemlerinin eksiksiz yapılması, ilgili kanun ve yönetmeliklere uyulması konusunda Mali Hizmetler Müdürlüğüne, Gelir servisimize ve muhasebe yetkilisine gerekli talimatlar verilmiştir” denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi tarafından ilgili Kanun ve Yönetmeliklere uyulması konusunda Mali Hizmetler Müdürlüğüne, Gelir Servisine ve Muhasebe Yetkilisine gerekli talimatların verildiği ifade edilmiştir. Her ne kadar Kamu İdaresi tarafından gerekli çalışmaların yapılacağı ifade edilmişse de Bütçe Kesin Hesabında yer almakta olup tahsil edilemeden gelecek yıla devreden gelir tahakkuku toplamı 28.602.201,57 TL'dir. Bu tutarın ne kadarlık bir kısmının tahsil edileceği ile bulgu konusu tespitin devam edip etmeyeceği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 2: Otopark Yönetmeliği Uyarınca Alınması Gereken Otopark Bedellerinin Alınmaması, Dolayısıyla Samsun Büyükşehir Belediyesine Herhangi Bir Aktarmanın Yapılmaması

Belediyelerin otopark hesapları ile ilgili temel düzenleme, 3194 sayılı İmar Kanununa dayanılarak Bayındırlık ve İskan Bakanlığınca çıkarılan 01.07.1993 tarihli 21624 sayılı Otopark Yönetmeliğidir.

Otopark Yönetmeliğinin “Otopark Bedelinin Tahakkuk ve Tahsili” başlıklı bölümünde:

“Madde 10- (Değişik birinci fıkra:RG-22/04/2006-26147) Otopark bedelinin hesabında, 4 üncü maddenin (d) bendinde belirtilen birim park alanları ile 5 inci maddede belirtilen otopark sayısı esas alınır.

(Değişik ikinci fıkra:RG-22/04/2006-26147) Otopark bedellerinin tahakkuk ve tahsil esasları Yönetmelik ve Tebliğ hükümleri de dikkate alınarak belediye meclisleri veya il genel meclisleri tarafından belirlenir.

Otopark bedelleri kamu bankalarından herhangi birinde açılacak otopark hesabına yatırılır. Bu hesapta toplanan meblağa yasaların öngördüğü faiz oranı uygulanır.

3030 sayılı Kanun kapsamında kalan belediyelerde, büyükşehir belediyesince ilçe belediyeleri adına otopark hesabı açtırılır.

İlçe belediyeleri hesabında toplanan otopark meblağı, büyükşehir belediyelerince o ilçe sınırları içerisinde yapılacak veya yaptırılacak bölge veya genel otoparkları için kullanılır.”

Aynı Yönetmeliğin “Otopark Hesabından Yapılacak Harcamalar” başlıklı 11’inci maddesinde;

“ ...

Otopark hesabında toplanan meblağ otopark tesisi dışında başka bir amaçla kullanılamaz.

...

Otopark hesabında toplanan meblağın, amacında kullanılıp kullanılmadığı hususu İçişleri Bakanlığı'nca denetlenir.”

Hükümleri yer almaktadır.

Yukarıdaki hükümlere göre; otopark bedellerinin kamu bankalarından herhangi birinde açılacak otopark hesabına yatırılacağı, bu hesapta toplanan meblağa yasaların öngördüğü faiz oranının uygulanacağı, 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu kapsamında kalan belediyelerde, büyükşehir belediyesince ilçe belediyeleri adına otopark hesabı açtırılacağı, İlçe belediyeleri hesabında toplanan otopark meblağının, büyükşehir belediyelerince o ilçe sınırları içerisinde yapılacak veya yaptırılacak bölge veya genel otoparkları için kullanılacağı açıkça belirtilmiştir. Dolayısıyla Büyükşehir Belediyesi olan yerlerde, bu gelirlerin büyükşehir belediyesince ilçe belediyesi adına kamu bankalarından birinde açtıracağı otopark hesabına aktarılması gerekmektedir.

Ancak Atakum Belediyesi tarafından, 2017 yılı içerisinde “120.05.09.01.51 Otopark Yönetmeliği Uyarınca Alınan Otopark Bedeli” hesabının hiç çalıştırılmadığı, bölge veya genel otopark yapılması veya yaptırılması için toplanan otopark bedellerinin hatalı bir şekilde “333.99.99.03 Otopark Bedeli Hesabı”nda izlendiği, bu hesapta yer alan 835.368,54 TL nin Belediyenin cari giderleri için kullanıldığı ve bu tutarlara ilişkin herhangi bir faiz

uygulanmadığı, dolayısıyla Samsun Büyükşehir Belediyesine de herhangi bir aktarmanın yapılmadığı tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; “Atakum Belediyesi olarak “333.99.99.03 Otopark Bedeli Hesabında izlenen tutarlar bundan sonra tahakkuk ilkesi gereği “120.05.09.01.51 Otopark Yönetmeliği Uyarınca Alınan Otopark Bedeli” hesabında izlenmesi için gerekli talimatlar verilmiştir.

Samsun Büyükşehir Belediyesinden alınacak olan tutarlar ve Samsun Büyükşehir Belediyesine gönderilecek olan tutarlar için görüşmeler yapılarak gerekli hassasiyet gösterilecektir” denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi tarafından Samsun Büyükşehir Belediyesine gönderilecek olan tutarlar için görüşmeler yapıldığı ve bundan sonra gerekli hassasiyetin gösterileceği ifade edildiğinden bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 3: Büyükşehir Belediyesinden Atakum Belediyesine Araç Park Yerleri İle İlgili Payların Aktarılmaması

Samsun Büyükşehir Belediyesi tarafından işletilen araç park yerlerinden elde edilen gelirlerin ilçe belediyesine ait kısmının aktarılmadığı görülmüştür.

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun "Büyükşehir ve ilçe belediyelerinin görev ve sorumlulukları" başlıklı 7'nci maddesinin f bendinde:

"f) Büyükşehir ulaşım ana planını yapmak veya yaptırmak ve uygulamak; ulaşım ve toplu taşıma hizmetlerini planlamak ve koordinasyonu sağlamak; kara, deniz, su ve demiryolu üzerinde işletilen her türlü servis ve toplu taşıma araçları ile taksi sayılarını, bilet ücret ve tarifelerini, zaman ve güzergahlarını belirlemek; durak yerleri ile karayolu, yol, cadde, sokak, meydan ve benzeri yerler üzerinde araç park yerlerini tespit etmek ve işletmek, işlettirmek veya kiraya vermek; kanunların belediyelere verdiği trafik düzenlemesinin gerektirdiği bütün işleri yürütmek."

Hükmü yer almaktadır.

Aynı Kanunun "Büyükşehir belediyesinin gelirleri" başlıklı 23'üncü maddesinin f bendinde:

"Büyükşehir belediyesinin gelirleri şunlardır: (...)

f) 7 nci maddenin (f) bendine göre tespit edilen park yerlerinin işletilmesinden elde edilen gelirin ilçe ve ilk kademe belediyelerine, nüfuslarına göre dağıtılacak %50'sinden sonra kalacak %50'si."

Denilmektedir.

Yukarıdaki mevzuat hükümlerinden anlaşılacağı üzere Büyükşehir Belediyelerinin görev ve sorumlulukları arasında araç park yerlerini tespit etmek ve işletmek, işlettirmek veya kiraya vermek yer almaktadır. Aynı zamanda bu park yerlerinin işletilmesinden elde edilen gelirlerin, ilçe ve ilk kademe belediyelerinin nüfuslarına göre dağıtılacak payın oranı da belirlenmiştir.

Atakum Belediyesi 2017 mali yılı muhasebe kayıtlarının incelenmesi neticesinde "120.05.02.08.54 Otopark Gelirlerinden İlçe ve İlk Kademe Belediyeleri Payları" hesabının hiç çalıştırılmadığı dolayısıyla Samsun Büyükşehir Belediyesinden Atakum İlçe Belediyesine aktarılması gereken payların aktarılmadığı görülmüştür. Ayrıca Samsun Büyükşehir Belediyesinin park yerlerinin işletilmesinden elde ettiği gelirleri tam olarak bilinmediğinden Atakum Belediyesine aktarılacak tutarın ne kadar olduğu da bilinmemektedir.

Dolayısıyla Atakum Belediyesinin söz konusu payların aktarılması için Büyükşehir Belediyesi nezdinde gerekli girişimlerde bulunması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Atakum belediyesi olarak Otopark Yönetmeliği Uyarınca Samsun Büyükşehir Belediyesinden alınacak olan Araç Park yerleri ile ilgili tutarlar ve Samsun Büyükşehir Belediyesine gönderilecek olan tutarlar için görüşmeler yapılarak gerekli hassasiyet gösterilecektir" denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi tarafından Samsun Büyükşehir Belediyesinden alınacak olan Araç Park yerleri ile ilgili tutarlar için görüşmeler yapıldığı ve bundan sonra gerekli hassasiyetin gösterileceği ifade edildiğinden bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 4: İdareye Bağışlanan Taşınmazların Muhasebe Kaydının Yapılmaması

2017 yılı içinde idareye bağışlanan 119 adet taşınmazın muhasebe kaydının yapılmadığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "250 Arsa ve Araziler Hesabı -

Hesabın İşleyişi” başlıklı 189’uncu maddesinde: “*Bedelsiz olarak kuruma intikal eden arsa ve araziler tespit edilen değerleri üzerinden bu hesaba borç, 600 Gelirler Hesabına alacak kaydedilir*” hükmüne yer verilmiştir.

Bağış olarak İdareye geçen taşınmazların yukarıda belirtilen düzenlemeye göre muhasebeleştirilmesi gerekmektedir. Aksi uygulamanın mali tabloların hatalı bilgi içermesine neden olacağı açıktır.

Yılı içinde Belediyeye bağışlanan gayrimenkullerin tapusunun alınmış olmasına rağmen muhasebe kayıtlarına alınmadığı tespit edilmiştir. Mezkûr taşınmazların muhasebe kaydının yapılmaması nedeniyle hem 250 Arsa ve Araziler Hesabı hem 600 Gelirler Hesabı ve bu nedenle de mali tablolar hatalı olmuştur.

Bağış olarak alınan taşınmazın Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin ilgili maddelerine göre muhasebe kaydının yapılmasının gerektiği düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “İdaremize yapılan tüm bağışlar ilgili müdürlüklerden Mali Hizmetler Müdürlüğüne yazılarının gelmesine müteakip kayıtları yapılmaktadır. Taşınmazlarda bağışlanıp da kaydı olmayan (gerek taşınmaz kaydı gerekse muhasebe kaydı) herhangi bir işlem yoktur” denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi bulgu konusu hususa katılmamış olup söz konusu bağışlanan taşınmazların kayıt işlemlerinin yapıldığını bildirmiş ancak bahsedilen 119 bağış yoluyla edinilen taşınmazların kaydının yapıldığına ilişkin herhangi bir kanıtlayıcı belge göndermemiştir.

Bu nedenle bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 5: Geçiş Hakkı Bedellerinin Takip ve Tahsilatının Yapılmaması

Yapılan incelemede sabit ve mobil haberleşme altyapısı veya şebekelerinde kullanılan her türlü kablo ve benzeri gerece ilişkin geçiş hakkı ücretlerinin takip ve tahsil edilmediği anlaşılmıştır.

Elektronik Haberleşme Kanunu’nun “Geçiş Hakkı” başlıklı 22’nci maddesinde “*Geçiş hakkı; elektronik haberleşme hizmeti vermek amacıyla, her türlü elektronik haberleşme alt yapısını ve bunların destekleyici ekipmanlarını, kamu ve/veya özel mülkiyete konu*

taşınmazların altından, üstünden, üzerinden geçirme ve bu alt yapıyı kurmak, değiştirmek, sökmek, kontrol, bakım ve onarımlarını sağlamak ve benzeri amaçlarla söz konusu mülkiyet alanlarını bu Kanun hükümleri çerçevesinde kullanma hakkını kapsar”. Hükümü yer almaktadır.

Mezkûr Kanun’un 25’ inci maddesi ise geçiş hakkı sağlayıcısı ile işletmeci arasındaki sözleşmenin mevzuat hükümlerine aykırı olmamak koşulu ile serbestçe yapılabileceği belirtilmiştir. Geçiş hakkı ücretine ilişkin ayrıntılı düzenlemelere ise Sabit ve Mobil Haberleşme Altyapısı veya Şebekelerinde Kullanılan Her Türlü Kablo ve Benzeri Gerecin Taşınmazlardan Geçirilmesine İlişkin Yönetmelik’te yer verilmiştir.

Mezkûr yönetmeliğin 9’uncu maddesinde *“Geçiş hakkı kullanımında gerçek ve özel hukuk tüzel kişilerine ait mülkiyet alanları dışında kalan yerler için Geçiş Hakkı Sağlayıcısı tarafından, geçiş hakkını kullanan işletmeciden talep edilen geçiş hakkı ücreti, Geçiş Hakkı Ücret Tarifesinde belirtilen fiyatları aşamaz.”* hükmüne yer verilmiştir.

İlgili mevzuat hükümleri birlikte değerlendirildiğinde belediye mücavir alanları içinde kalan yerlerde bulunan telekomünikasyon altyapı ve şebekelerinin durumlarının tespit edilerek geçiş hakkı ücretlerinin belirlenmesinin gerektiği açıktır.

Yapılan incelemede ise belediye tarafından bu konuda herhangi bir çalışma yapılmadığı ve geçiş hakkı ücretlerine ilişkin takip ve tahsilatın gerçekleştirilmediği anlaşılmıştır.

Sonuç olarak; Belediyenin mücavir alanları içinde kalan, mevcut veya daha sonra yapılacak tüm telekomünikasyon altyapı ve şebekelerinin tespiti gerçekleştirilerek ilgili kamu gelirinin tahsil edilmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Elektronik Haberleşme Kanunu uyarınca haberleşme altyapısı veya şebekelerinde kullanılan her türlü kablo ve benzer, gereçler nedeniyle alınması gereken geçiş hakları ve ücretleri nedeniyle gerekli tespit ve çalışmalar yapılmaya başlanılmıştır.

Bundan sonra geçiş haklarının tespit edilmesi ve tahsilatı hususlarında gerekli hassasiyet gösterilecektir” denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi tarafından verilen cevapta, bundan sonra geçiş haklarının tespit edilmesi ve tahsilatı hususlarında gerekli hassasiyetin gösterileceği ifade edilmiştir. Bu nedenle bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 6: Mevzuata Aykırı Olarak Teknik Şartname Hazırlanması, Buna Göre Personel İstihdam Edilmesi ve Araç Temin Edilmesi

“364 adet Personel Belediye Hizmet Alanları Dahilinde Yapım-Bakım-Onarım İşi, Temizlik İşleri ile Muhtelif Daire Müdürlüklerine Hizmet Destek Alımı İşi” ile “12 Ay Süreli 14 Adet Çeşitli Araçlarla, 124 Personel İle Temizlik Hizmeti Alımı” işlerinde Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliğine aykırılıklar görülmüştür.

Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliği'nin “Teknik şartname” başlıklı 16'ncı maddesinde:

“(1) İşin teknik ayrıntularını ve şartlarını gösteren bir teknik şartname hazırlanarak ihale dokümanına dahil edilir. Teknik şartnamelerde belirlenecek teknik kriterlerin, verimliliği ve fonksiyonelliği sağlamaya yönelik olması, rekabeti engelleyici hususlar içermemesi ve bütün istekliler için fırsat eşitliği sağlaması zorunludur.

(2) Teknik şartnamede, varsa ulusal ve/veya uluslararası teknik standartlara uygunluğu sağlamaya yönelik düzenlemeler de yapılır. Bu şartnamede teknik özelliklere ve tanımlamalara yer verilir. Belli bir marka, model, patent, menşei, kaynak veya ürün belirtilemez ve belirli bir marka veya modele yönelik özellik ve tanımlamalara yer verilemez. Ancak, ulusal ve/veya uluslararası teknik standartların bulunmaması veya teknik özelliklerin belirlenmesinin mümkün olmaması hallerinde "veya dengi" ifadesine yer verilmek şartıyla marka veya model belirtilebilir.

(3) Teknik şartnamenin idare tarafından hazırlanması esastır. Ancak, işin özelliğinin gerektirdiği hallerde ihale yetkilisi tarafından onaylanması kaydıyla teknik şartname, Kanun hükümlerine uygun olarak danışmanlık hizmet sunucularına hazırlattırılabilir.

(4) Teknik şartnamede ihale konusu işte kullanılacak makine, malzeme ve ekipmanın kullanım kılavuzlarına yönelik düzenleme yapılabilir.”

Hükümleri yer almaktadır.

“Personel durumuna ilişkin belgeler” başlıklı 40'inci maddesinde:

“(1) İhale konusu işin niteliği esas alınarak, çalıştırılması öngörülen personelin sayısı ve nitelikleri dokümanda belirtilir. Ancak, idare tarafından ihaleye katılım ve yeterlik kriteri

olarak, personel çalıştırıldığına, çalıştırılacağına veya personelin sayısı ya da niteliklerine ilişkin belge istenemez.

(2) Çalıştırılacak personelin nitelikleri ve deneyim süresi ile bunları tevsik edecek belgelere ilişkin düzenleme teknik şartnamede yapılır. Asgari deneyim süresi öngörülmesi halinde, bu süre bir yıldan az beş yıldan fazla olmamak üzere idare tarafından belirlenir. Deneyim süresi mezuniyet tarihi esas alınarak mezuniyete ilişkin belge ile tevsik edilir. Personelin niteliğini ve deneyim süresini gösteren belgeler sözleşmenin imzalanmasının ardından işe başlanmadan önce yüklenici tarafından idareye sunulur.”

Denilmektedir.

Yukarıdaki mevzuat hükümlerinden de anlaşılacağı üzere İdare tarafından hazırlanacak olan Teknik Şartnamenin rekabeti engelleyici hususlar içermemesi ve fırsat eşitliğini sağlaması esastır. Bununla birlikte ihale kapsamında temin edilecek araç ve gereçler için belirli bir marka ve modele yönelik özellik ve tanımlamalara yer verilmemesi gerekmektedir.

Benzer şekilde personel hizmet alımı işleri kapsamında alınacak personellere ilişkin olarak personellerin niteliklerinin ne olacağı ile deneyim sürelerine ilişkin şartların teknik şartnameye konması gerekmekte olup, yüklenici tarafından bunları kanıtlayıcı belgelerin işe başlamadan önce idareye ibraz edilmesi gerekmektedir.

Atakum Belediyesinde yapılan incelemelerde; Onur Grup Kent Hizmetleri Hazır Yemek Özel Öğrenci Yurdu İnşaat Paz. Taah. Tic ve San. Ltd. Şirketi yüklenimindeki “364 adet Personel Belediye Hizmet Alanları Dahilinde Yapım-Bakım-Onarım İşleri, Temizlik İşleri ile Muhtelif Daire Müdürlüklerine Hizmet Destek Alımı İşleri”ne ait Teknik Şartnamenin “Çalıştırılacak İşçiler ile İlgili Hususlar ” başlıklı 6’ncı maddesinde personel alımında şart koşulan niteliklerin ve deneyim sürelerinin yukarıdaki mevzuat hükümlerine açıkça aykırı olduğu görülmüştür. Örneğin; “konusunda deneyimli 75 adet Vasıflı 1 Personel”, “konusunda deneyimli 10 adet Vasıflı 2 Personel”, “hizmet alanı dahilinde görevlendirilecek 7 adet Şoför 1, 8 adet Şoför 2, 20 adet Şoför 3”, “hizmet alanı dahilinde görevlendirilecek konusunda deneyimli 20 adet Usta 1, 8 adet Usta 2, 5 adet Usta 3...”, “konusunda deneyimli 18 adet Operatör 1, 5 adet Operatör 2”... gibi muğlak ifadeler ile 364 personel alımı yapılmıştır.

Aynı işe ait Teknik Şartnamenin 8’inci maddesinde “bu iş kapsamında istenen araçların teknik özellikleri” tanımlanırken, yukarıda bahsi geçen Yönetmeliğin 16’ncı maddesinde belirtilen “belirli bir marka veya modele yönelik özellik ve tanımlamalara yer verilemez”

hükmüne açıkça aykırılık teşkil edecek şekilde detaylandırıldığı görülmüştür.

Teknik şartnamenin mevzuata aykırı olarak hazırlanması, alınacak personellerin nitelik ve iş deneyimlerinin belirsiz olması ile istenen araçların teknik detaylarının belirli bir marka ve model işaret etmesindeki tespitlerimiz benzer şekilde Çevre İnşaat Temizlik Tic. Ltd. Şti. yüklenimindeki “12 Ay Süreli 14 Adet Çeşitli Araçlarla, 124 Personel İle Temizlik Hizmeti Alımı” işinde de mevcuttur.

Görüleceği üzere personellerin nitelikleri ve deneyim sürelerine ilişkin muğlak ifadeler ile istenen araçların teknik detaylarının belirli bir marka ve model işaret etmesi, ihaleye katılacak firmalar açısından birim fiyat tekliflerinin oluşturulmasını imkansız hale getirecek, ihaleye katılımı sınırlayacak ve rekabeti engelleyerek ihalenin temel ilkelerine aykırılık teşkil edecektir.

Kamu idaresi cevabında; “2017 yılında Onur Grup Kent Hizmetleri Ltd. Şti'nden 9 aylık 364 kişi, Çevre İnş. Ltd. Şti'nden 124 kişi personel çalıştırmaya dayalı hizmet alım işlerinde teknik şartnamede personele ilişkin yapılan, aynı iş tanımı içinde “konusunda deneyimli vasıflı 1”, “vasıflı 2” gibi ayrıştırılarak farklı sayılarda düzenlenen işçi hizmet ihtiyaçları geçmişten beri çalışarak gelen personelin, kendi içinde yapılan iş, verilecek ücret hususlarında farklılaştırılmasından kaynaklanmaktadır.

Teknik şartnamedeki bu düzenlemeler ihalede katılım ve yeterlilik kriteri olarak istenmemiş, personel sayısı ve niteliklerine ilişkin de bir belge şart koşulmamış, ihalede belli bir firmayı gözetici, rekabeti engelleme amaçlı düzenlenmemiştir.

Tamamen personele ödenen ücret farklılaştırılmasından kaynaklı ayırım olup, teklif birim fiyatların verilmesinde dikkat çekmek amaçlı açıklamak için düzenlenmiştir.

Teknik şartnamede araçlarla ilişkin düzenleme idarenin hizmet ihtiyaçlarını karşılamak için hizmetin gereği olarak detaylı düzenlenmiştir.

Bundan sonra personel çalıştırmaya dayalı hizmet ihtiyaçları 696 sayılı KHK hükümleri içinde alım yapılacağından tespit edilen bulgular ışığında düzenleme yapılmaya çalışılacaktır.

Araç kiralama işinde belli bir marka veya modele yönelik tanımlamaya gelecek düzenleme yapılmaması için gerekli hassasiyet gösterilecektir” denilmektedir.

Sonuç olarak Her ne kadar Kamu İdaresi tarafından teknik şartnamedeki

tanımlamaların sadece personele ödenen ücret farklılaştırmasından kaynaklı bir ayırım olduğundan bahsedilmiş olsa da; "*konusunda deneyimli 20 adet Usta 1, 8 adet Usta 2, 5 adet Usta 3...*", şeklindeki muğlak ifadelerle neye göre ücret farklılaştırması yapılacağı belli değildir. Kaldı ki personel hizmet alımı işleri kapsamında alınacak personellere ilişkin olarak personellerin niteliklerinin ne olacağı ile deneyim sürelerine ilişkin şartların teknik şartnameye konması gerekmekte olup, yüklenici tarafından bunları kanıtlayıcı belgelerin işe başlamadan önce idareye ibraz edilmesi gerekmektedir.

Benzer şekilde İdare tarafından verilen cevapta; teknik şartnamede araçlarla ilişkin düzenlemenin idarenin hizmet ihtiyaçlarını karşılamak için hizmetin gereği olarak detaylı düzenlendiği ifade edilmişse de bu durum İdarenin belirli bir marka veya modele yönelik özellik ve tanımlamalara yer verilebileceği anlamına gelmemektedir.

Yukarıdaki nedenlerden ötürü teknik şartnamenin mevzuata aykırı olarak hazırlanması, alınacak personellerin nitelik ve iş deneyimlerinin belirsiz olması ile istenen araçların teknik detaylarının belirli bir marka ve model işaret etmesi açıkça mevzuata aykırılık teşkil etmektedir.

BULGU 7: 5393 Sayılı Belediye Kanunda Belirtilen Yasal Borçlanma Sınırının Aşılması

2017 yılsonu itibariyle Atakum Belediyesinin yasal borçlanma sınırını 49.055.772,62 TL aştığı görülmüştür.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun Borçlanma başlıklı 68'inci maddesinde:

"Belediye, görev ve hizmetlerinin gerektirdiği giderleri karşılamak amacıyla aşağıda belirtilen usûl ve esaslara göre borçlanma yapabilir ve tahvil ihraç edebilir:

...

d) Belediye ve bağlı kuruluşları ile bunların sermayesinin yüzde ellisinden fazlasına sahip oldukları şirketlerin, faiz dâhil iç ve dış borç stok tutarı, en son kesinleşmiş bütçe gelirleri toplamının 213 sayılı Vergi Usul Kanununa göre belirlenecek yeniden değerlendirme oranıyla artırılan miktarını aşamaz. Bu miktar büyükşehir belediyeleri için bir buçuk kat olarak uygulanır.

...

Yukarıda belirtilen usûl ve esaslara aykırı olarak borçlanan belediye yetkilileri hakkında, fiilleri daha ağır bir cezayı gerektirmeyen durumlarda 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun görevi kötüye kullanmaya ilişkin hükümleri uygulanır.”

Denilmektedir.

Yukarıdaki madde hükümlerinden de anlaşılacağı üzere belediyeler görev ve hizmetlerinin gerektirdiği giderleri karşılamak amacıyla borçlanabilirler. Ancak hem büyükşehir belediyeleri hem de büyükşehir olmayan belediyeler için borçlanmada yasal bir üst sınır mevcuttur. Bu sınır; belediye ve bağlı kuruluşları ile bunların sermayesinin yüzde ellisinden fazlasına sahip oldukları şirketlerin, faiz dâhil iç ve dış borç stok tutarının en son kesinleşmiş bütçe gelirleri toplamının yeniden değerlendirme oranıyla artırılan miktarı kadarken, büyükşehir belediyelerinde ise bu miktarın bir buçuk katıdır. Bu yasal sınırlamaya uygun hareket etmeyen yetkililer hakkında ise Türk Ceza Kanununun görevi kötüye kullanmaya ilişkin hükümleri öngörülmüştür.

Atakum Belediyesinde yapılan incelemelerde, yasal borçlanma sınırının 49.055.772,62 TL aşıldığı ancak sorumlular hakkında herhangi bir işlemin yapılmadığı tespit edilmiştir.

- 2016 yılı Kesinleşmiş Bütçe Geliri: 69.642.806,64 TL,
- 2017 için Yeniden Değerleme Oranı: % 14,47,
- Yasal Olarak Borçlanma Üst Sınırı: $69.642.806,64 \text{ TL} * \% 14,47 = 79.720.120,76$,
- 31.12.2017 itibariyle Fiili Toplam Borç Stoku (Anapara + Faiz): 128.775.893,38 TL,
- Borçlanma Sınırını Aşan Miktar: $128.775.893,38 - 79.720.120,76 = 49.055.772,62$ TL'dir.

Kamu idaresi cevabında; “4749 Sayılı “Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun” tanımlar başlıklı 3’ üncü maddesinde;

“Devlet dış borcu: (Değişik: 3/4/2013-6456/1 md.) Müsteşarlık tarafından; herhangi bir dış finansman kaynağından belirli bir itfa planına göre geri ödenmek üzere sağlanan finansman imkânları ile borç üstlenimi ve Hazine garantileri kapsamında üstlenilen her türlü mali yükümlülüğü,

Devlet iç borcu: Müsteşarlık tarafından yurt içinde ihraç olunan Devlet iç borçlanma

senetleri, Hazinesinin geçici nakit ihtiyacını karşılamak için yurt içi piyasalardan yaptığı borçlanmalar ve senede bağlı olup olmadığına bakılmaksızın Müsteşarlık tarafından üstlenilen her türlü malî Yükümlülükleri, ” ifade edeceği hüküm altına alınmıştır.

Tanımlardan da anlaşılacağı gibi Bilançonun pasifinde yer alan her hesap borç stoku olarak değerlendirilemez. Aynı şekilde Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 45, 230, 231 ve 300' üncü maddelerinde iç ve dış borçlar tanımlamıştır.

Örneğin “Kısa vadeli yabancı kaynaklar” başlıklı 230' uncu maddesinde “Kısa vadeli yabancı kaynaklar ana hesap grubu; iç mali borçlar, dış mali borçlar, faaliyet borçları, emanet yabancı kaynaklar, alman avanslar, ödenecek vergi ve yükümlülükler, borç ve gider karşılıkları, gelecek aylara ait gelirler ve gider tahakkukları ile diğer kısa vadeli yabancı kaynaklar hesap grupları şeklinde bölümlenir.” şeklinde hüküm altına alınmıştır. Madde metninden ve diğer ilgili maddelerden de görüleceği gibi iç ve dış borç hesapları ayrı faaliyet ve emanet karakterli pasif hesaplar ise ayrıdır.

Gerek ilgili kanun gerekse yönetmelik hükümleri gereği borç stokumuz Bulgu metninde belirtildiği gibi sınırları aşmamıştır. Borç stoku aynı zamanda İller Bankası tarafından da sorgulanmakta hesaplanmakta ve uygun görülmemesi halinde ki en büyük neden stokun aşılmasıdır borç işlemi gerçekleştirilmemektedir.

Belirtilen nedenlerle borç stokumuz 79.720.120,76 TL'nin çok altında kurumumuz tarafından 57.670.550,09 olarak tespit edilmiştir” denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi tarafından bahsedilen 4749 sayılı “Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun”un konuyla hiçbir ilgisi olmayıp bu Kanun, merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerini kapsamakta olup mahalli idareler arasında yer alan Belediyelerle ilgili değildir.

Her ne kadar Kamu İdaresi tarafından belediyenin borç stokunun bulgu metninde belirtildiği gibi sınırları aşmadığı, borç stokunun İller Bankası tarafından da sorgulanmakta olduğu ve uygun görülmemesi halinde borç işleminin gerçekleştirilmediğinden bahsedilse bile İller Bankasının yaptığı veya yapacağı değerlendirme Belediyenin kendilerine ibraz ettikleri belgelerle sınırlı olacaktır. Kaldı ki bulguda tespit edilen borç stokuna dair tutarlar ve bunun sonucunda limiti aşan kısım 2017 yılı yerinde denetimleri sonucu yetkili kişilerden onaylı bir şekilde alınan belgelere dayanmaktadır. Bununla birlikte İdare gerçek borç stokunun

57.670.550,09 TL olduğunu ileri sürmüş olsa da bu tutara nasıl ulaşıldığı ve kapsamının nelerden oluştuğuna dair tarafımıza kanıtlayıcı herhangi bir bilgi veya belge gönderilmemiştir.

Bu nedenle bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 8: Belediyenin 311.053.14 TL Tutarındaki Alacağıın Zamanaşımına Uğratılması

Belediyenin asli alacaklarının zamanaşımına uğratıldığı ve İdare tarafından buna sebebiyet veren kişilere bu tutarların rücu edilmediği görülmüştür.

Anayasa'nın "Kamu hizmeti görevlileriyle ilgili hükümler" bölümünün 129/5 maddesinde:

"Memurlar ve diğer kamu görevlilerinin yetkilerini kullanırken işledikleri kusurlardan doğan tazminat davaları, kendilerine rücu edilmek kaydıyla ve kanunun gösterdiği şekil ve şartlara uygun olarak, ancak idare aleyhine açılabilir."

Hükmü yer almaktadır.

657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 12 ve 13'üncü maddelerinde:

"Kişisel sorumluluk ve zarar:

Madde 12 – (Değişik: 12/5/1982 - 2670/5 md.)

Devlet memurları, görevlerini dikkat ve itina ile yerine getirmek ve kendilerine teslim edilen Devlet malını korumak ve her an hizmete hazır halde bulundurmak için gerekli tedbirleri almak zorundadırlar.

Devlet memurunun kasıt, kusur, ihmal veya tedbirsizliği sonucu idare zarara uğratılmışsa, bu zararın ilgili memur tarafından rayiç bedeli üzerinden ödenmesi esastır.

Zararların ödettilmesinde bu konudaki genel hükümler uygulanır. Ancak fiilin meydana geldiği tarihte en alt derecenin birinci kademesinde bulunan memurun brüt aylığının yarısını geçmeyen zararlar, kabul etmesi halinde disiplin amiri veya yetkili disiplin kurulu kararına göre ilgili memurca ödenir.

Kişilerin uğradıkları zararlar:

Madde 13 – (Değişik: 12/5/1982 - 2670/6 md.)

(Değişik birinci fıkra 6/6/1990-3657/1 md.) Kişiler kamu hukukuna tabi görevlerle ilgili olarak uğradıkları zararlardan dolayı bu görevleri yerine getiren personel aleyhine değil, ilgili kurum aleyhine dava açarlar. Ancak, Devlet dairelerine tevdi veya bu dairelerce tahsil veya muhafaza edilen para ve para hükmündeki değerli kağıtların ilgili personel tarafından zimmete geçirilmesi halinde, zimmete geçirilen miktar, cezai takibat sonucu beklenmeden Hazine tarafından hak sahibine ödenir. Kurumun, genel hükümlere göre sorumlu personele rücu hakkı saklıdır.

...

12 nci maddeyle bu maddede belirtilen zararların nevi, miktarlarının tespiti, takibi, amirlerin sorumlulukları ve yapılacak işlemlerle ilgili diğer hususlar Başbakanlıkça düzenlenecek yönetmelikle belirlenir.”

Denilmektedir.

657 sayılı Kanununun 13’üncü maddesi uyarınca 27/6/1983 tarihli ve 83/6510 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan “Devlete ve Kişilere Memurlarca Verilen Zararların Nevi ve Miktarlarının Tespiti, Takibi, Amirlerinin Sorumlulukları, Yapılacak Diğer İşlemler Hakkında Yönetmelik” hükümleri uygulanacaktır. Bu yönetmelik memurların kasıt, kusur, ihmal ve tedbirsizlik sonucu idareye verdikleri zararlar ile kamu hukukuna tabi görevleri ile ilgili olarak kişilerin uğradıkları zararlarının nevi ve miktarlarının tespiti, takibi, amirlerin sorumlulukları, yapılacak işlemlerle ilgili usul ve esasları belirlemek için hazırlanmıştır.

Mezkûr Yönetmeliğin 9, 10 ve 11’inci maddelerinde şu hükümler mevcuttur:

“Amirlerin Sorumlulukları

Madde 9- a) Amirler, emirlerindeki memurların, görevlerini dikkat ve itina ile yerine getirmelerini, Devlet malını korumak ve her an hizmete hazır halde bulundurmak için gerekli tedbirleri almalarını temin ve takip etmekle görevli ve sorumludurlar.

b) Memurlarca verilen zararların miktarının tespiti ve ilgililerden bu Yönetmelik veya genel hükümlere göre tahsili konusunda yapılacak işlemlerin zamanında ve eksiksiz yürütülmesinden, zararı veren memurların görevli buldukları kurum ve kuruluşların o mahaldeki amirleri müteselsilen sorumludurlar.

Zararların Takibi ve Yapılacak İşlemler

Madde 10- Zararı veren memurun amirleri zararın vuku bulduğu tarihi izleyen 3 gün içinde zararın konusu ile memurun sorumluluğunu belirten tüm bilgi ve belgeleri, o kurum ve kuruluşun en üst yöneticisine iletirler. En üst yöneticiler bilgi ve belgelerin kendilerine intikal ettiği tarihi izleyen 10 gün içinde bu Yönetmeliğin 7. maddesinde belirtilen usul ve esaslar uyarınca zarar miktarını tespit ettirirler.

Zarar miktarının bu Yönetmeliğin 8. maddesinin 1. fıkrasında belirtilen miktarı geçmediği hallerde, zararlarla ilgili belgeler en üst yöneticiler tarafından karar verilmek üzere ilgili disiplin amirine, gerektiğinde yetkili disiplin kuruluna gönderilir. Ayrıca, zarar veren memurdan ödemeyi kabul edip etmediği hususunda yazılı beyanda bulunması istenir. Bu işlemler en geç 10 gün içinde tamamlanır.

Yukarıdaki fıkra kapsamına giren miktardaki zararları ödemeyi kabul eden memurlar hakkında düzenlenen dosya disiplin amiri veya yetkili disiplin kurulunca dosyanın intikalini izleyen 10 gün içinde incelenip karara bağlanır. Kararda aylıklardan yapılacak kesinti miktarı ve taksit sayısı belli edilir.

İdareye verdikleri zararı ödemeyi kabul etmeyen memurlar hakkında genel hükümlere göre takibat yapılmak ve dava açılmak üzere zarara ait bütün bilgi ve belgeler kurum ve kuruluşun en üst yöneticilerince konuyla ilgili mercilere gönderilir.

İdarenin Rücu Hakkı

Madde 11- Memurların görevlerini, kasıt, ihmal veya tedbirsizlik sonucu gereken dikkat ve itina ile yapmamaları sebebiyle zarara uğrayan kişilerin zararları başvurdukları mahkeme veya makamlarca verilen kararlar uyarınca ilgili kurumlarca karşılanır.

Kurumların genel hükümlere göre sorumlu memurlara rücu hakları saklıdır.”

Yukarıdaki mevzuat hükümleri birlikte değerlendirildiğinde; gerek Anayasa gerekse yasa ve yönetmelik hükümleri gereği, herhangi bir kamu görevlisinin kasıt, kusur, ihmal veya tedbirsizliği sonucu idare zarara uğratılmışsa, bu zararın ilgili memur tarafından rayiç bedeli üzerinden ödenmesi esastır. Memurlarca verilen zararların miktarının tespiti ve ilgililerden tahsili konusunda yapılacak işlemlerin zamanında ve eksiksiz yürütülmesinden, zararı veren memurların görevli buldukları kurum ve kuruluşların o mahaldeki amirleri müteselsilen sorumludurlar.

Atakum Belediyesinde yaptığımız incelemelerde; Belediye alacakları arasında yer alan Arsa, Arazi, Bina, Çevre Temizlik ile İlan ve Reklam Vergisi gibi Belediye alacaklarının zamanında tahsil edilmediği ve zamanaşımına uğratıldığı ancak bu konuda İdare tarafından kasıt, kusur, ihmâl veya tedbirsizliği olan kişiler hakkında herhangi bir işlem yapılmadığı tespit edilmiştir. Bu şekilde 2012 yılında tahakkuk edip 31.12.2017 tarihi itibarıyla zamanaşımına uğramış alacakların toplamı 311.053.14 TL'dir.

Zamanaşımına uğratılan alacaklarda ortaya çıkabilecek diğer önemli bir husus ise şudur: Zamanaşımına uğradıktan sonra İdarece talep edilecek bu alacaklar, kişiler tarafından dava konusu edilebilecek ancak süresi geçtiği için İdare bu davaları büyük olasılıkla kaybedecektir. Dolayısıyla kaybedilen bu davalar ile ilgili olarak Belediye bu kez "vekalet ücreti", "yargılama gideri", "harçlar" ve "dosyada yapılan diğer masraflar" gibi kalemleri ayrıca ödemek zorunda kalacaktır. Dolayısıyla yukarıda açıklanan nedenlerden ötürü anayasal ve yasal zorunluluk olmasına rağmen, İdareyi kasıt, kusur veya ihmâlden ötürü zarara uğratan kişilere bu tutarların rücu edilmesi gerekir.

Kamu idaresi cevabında; "Ekli listede kişilere ödeme emirleri düzenlenmiş olup gönderilmeye başlanılmıştır. Ayrıca bulgunun tespit edildiği tarihten bu güne kadar 311.053,14.-TL.'lik rakamdan yaklaşık olarak 45.778,00.-TL. daha azalma olmuştur. Kalan tutarlar içinse gerekli takibat işlemleri yapılmaktadır. Bu alacak tutarlarının takibat sırasında ileri sürülecek zaman aşımı iddiaları karşılığında tahsil edilememesi durumunda sorumluları hakkında gerekli incelemeler yapılarak "140- Kişilerden Alacaklar Hesabına" alınarak tahsil edilmesi için gerekli işlemler yapılacaktır" denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi tarafından borçlulara ödeme emirlerinin gönderilmeye başlandığı ve bulgu konusu tespitten itibaren bu alacakların bir kısmının tahsil edildiği belirtilmiş, ayrıca bu alacaklar için takibat sırasında ileri sürülecek zamanaşımı iddiaları karşısında tahsil edilememesi durumunda sorumlular hakkında gerekli incelemelerin yapılacağı ifade edilmiştir. Bu nedenle bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 9: Açık İhale ile Yapılması Gereken İşlerin Doğrudan Temin Yöntemiyle Parçalara Bölünerek Yapılması

İdarenin yıl boyunca yaptığı bazı işlerin açık ihale usulü ile yapılması gerekirken doğrudan temin yöntemiyle parçalara bölerek yaptığı görülmüştür.

4734 Sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Doğrudan Temin" başlıklı 22'nci maddesinde:

"Doğrudan Temin

Madde 22 - (Değişik: 15/8/2003 - 4964/15 md.)

Aşağıda belirtilen hallerde ihtiyaçların ilan yapılmaksızın ve teminat alınmaksızın doğrudan temini usulüne başvurulabilir.

...

d) Büyükşehir belediyesi sınırları dahilinde bulunan idarelerin on beş milyar (2017 yılı için bu tutar 58.555,00 TL olarak belirlenmiştir), diğer idarelerin beş milyar Türk Lirasını (2017 yılı için 19.50,00 TL olarak belirlenmiştir) aşmayan ihtiyaçları ile temsil ağırlama faaliyetleri kapsamında yapılacak konaklama, seyahat ve iaşeye ilişkin alımlar."

...

Bu maddeye göre yapılacak alımlarda, ihale komisyonu kurma ve 10'uncu maddede sayılan yeterlik kurallarını arama zorunluluğu bulunmaksızın, ihale yetkilisince görevlendirilecek kişi veya kişiler tarafından piyasada fiyat araştırması yapılarak ihtiyaçlar temin edilir."

Denilmektedir.

"Temel İlkeler" başlıklı 5'inci maddesinde:

"Madde 5- İdareler, bu Kanuna göre yapılacak ihalelerde; saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenilirliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumludur.

Aralarında kabul edilebilir doğal bir bağlantı olmadığı sürece mal alımı, hizmet alımı ve yapım işleri bir arada ihale edilemez.

Eşik değerlerin altında kalmak amacıyla mal veya hizmet alımları ile yapım işleri kısımlara bölünemez.

Bu Kanuna göre yapılacak ihalelerde açık ihale usulü ve belli istekliler arasında ihale usulü temel usullerdir. Diğer ihale usulleri Kanunda belirtilen özel hallerde kullanılabilir.

..."

Denilmektedir.

“Görevlilerin ceza sorumluluğu” başlıklı 60’ıncı maddesinde:

“Madde 60- İhale yetkilisi ile ihale komisyonlarının başkan ve üyeleri ile ihale işlemlerinden sözleşme yapılmasına kadar ihale sürecindeki her aşamada görev alan diğer ilgililerin; 17 nci maddede belirtilen fiil veya davranışlarda bulduklarının, görevlerini kanuni gereklere uygun veya tarafsızlıkla yapmadıklarının, taraflardan birinin zararına yol açacak ihmalde veya kusurlu hareketlerde bulduklarının tespiti halinde, haklarında ilgili mevzuatları gereğince disiplin cezası uygulanır. Ayrıca, fiil veya davranışlarının özelliğine göre haklarında ceza kovuşturması da yapılır ve hükmolunacak ceza ile birlikte tarafların uğradıkları zarar ve ziyan genel hükümlere göre kendilerine tazmin ettirilir. (Değişik son cümle: 30/7/2003-4964/36 md.) Bu Kanuna aykırı fiil veya davranışlardan dolayı hüküm giyen idare görevlileri, bu Kanun kapsamına giren işlerde görevlendirilemezler.

Bu Kanun kapsamına giren işlerden dolayı yargı organlarınca herhangi bir ceza verilmiş olanlar, bu Kanun kapsamına giren bütün kamu kurum ve kuruluşlarınca bu Kanunun ve ilgili diğer mevzuatın uygulanması ile görevli ve yetkili kadrolara atanamaz ve görev alamazlar.

(Değişik üçüncü fıkra: 30/7/2003-4964/36 md.) 5 inci maddede belirtilen ilkelere ve 62’nci maddede belirtilen kurallara aykırı olarak ihaleye çıkılmasına izin verenler ve ihale yapanlar hakkında da yukarıda belirtilen müeyyideler uygulanır.”

Hükümleri yer almaktadır.

Yukarıda yer alan mevzuat hükümleri bir arada değerlendirildiğinde, İdarelerin 2017 yılı için 58.555,00 TL’yi aşmayan ihtiyaçları doğrudan temin kapsamında karşılanabilir. Bunun üzerindeki ihtiyaçlar ise temel ihale usullerinden olan açık ihale veya belli istekliler arasında ihale usulleri çerçevesinde temin edilmelidir. Kanunun 22/d maddesinden yararlanmak amacı ile ihtiyacın ve ihalenin bölünmesi, aynı Kanunun 5’inci maddesinde yer alan ilkelere aykırı olup, 60’ıncı maddede yer alan yaptırımlara tabidir.

Yapılan incelemelerde; Atakum Belediyesine doğrudan temin yöntemin ihale usulleri yerine rutin bir yöntem olarak benimsendiği, mevzuata aykırı şekilde işlerin parçalara bölünerek yaptırıldığı tespit edilmiştir.

4734 sayılı Kamu İhale Kanununa göre idarelerce ihtiyaçların ihale usulleriyle karşılanması esas olmakla birlikte, idarelere kolaylık sağlaması bakımından Kanunun 22'inci maddesinde sayılan hallerde ihtiyaçlar doğrudan temin yoluyla karşılanabilmektedir. Doğrudan Temin yönteminde ihtiyaçlar, 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 18'inci maddesinde sayılan (açık ihale usulü, belli istekliler arasında ihale usulü ve pazarlık usulü) ihale usulleri için tespit edilen kurallara uyulmaksızın; ilan yapılmadan, teminat alınmadan, ihale komisyonu kurma ve anılan Kanunun 10'uncu maddesinde sayılan yeterlilik kriterlerini arama zorunluluğu bulunmaksızın, ihale yetkilisince görevlendirilecek kişi veya kişiler tarafından sadece piyasa fiyat araştırması yapılarak temin edilebilir. Kısacası doğrudan temin bir ihale usulü olmayıp, Kanunun 22'inci maddesinde sayılan hallerde ihtiyaçların temin edilmesi için başvurulabilecek bir alım yöntemidir.

Kanunun 22'inci maddesinde sayılan hallerden (d) bendinde, Kamu İhale Kurumunca güncellenen tutarı aşmayan mal ve hizmet alımları ve yapım işleri ile temsil ağırlama faaliyetleri kapsamında yapılacak konaklama, seyahat ve iiaşeye ilişkin alımların bu bende göre yapılabileceği düzenlenmiştir. Söz konusu madde gerekçesine bakıldığında anılan hükmün, maddede belirtilen tutara kadar özellikle kâğıt, kırtasiye, elektrik malzemeleri gibi küçük ölçekli günlük ihtiyaçların karşılanması ile küçük bakım onarım işlerinin yaptırılmasında kolaylık sağlamak üzere ihale yetkilisince görevlendirilecek kişi veya kişiler tarafından piyasada fiyat araştırması yapılarak temin edilebilmesi amacıyla düzenlendiği anlaşılmaktadır.

Doğrudan temin usulü, kanuni limitler dahilinde günlük ihtiyaçların karşılanmasında kolaylık sağlanması için başvurulması gereken bir yöntem olmalıdır. Aksi halde ihaleden kaçınmak için süreklilik kazanmış standart bir uygulama haline gelecektir. Örneğin bir ihtiyaç gündeme geldiğinde, limit dahilinde ise doğrudan temin ile, eğer limitin üstünde ise işin parçalara bölünerek birkaç fatura karşılığında doğrudan temin ile satın alınması yoluna gidildiği sonucuna varılacaktır.

Halbuki parasal sınırların altında kalacak şekilde, adet bazında veya aynı ihale konusu içinde yer alabilecek nitelikteki mal ve hizmet alımları ile yapım işlerinin, kalemlere veya gruplara bölünmek suretiyle temini, 4734 sayılı Kanunun temel ilkelerine aykırılık teşkil etmektedir. Yapılması gereken; bu ihtiyacın acil olan kısmının pazarlık usulü veya doğrudan temin yöntemi ile kalan kısımların ise açık ihale veya belli istekliler arasında ihale usulleri çerçevesinde temin edilmesidir.

Kamu idaresi cevabında; “Belediye hizmet birimlerinin ihtiyaçlarımızın çeşitliliği,

ihtiyaçların ortaya çıkması, zaman ve mekan kısıtları nedeniyle hızlı bir şekilde giderilmesi önceden planlamanın yapılmasını zorlaştırmaktadır. Bu nedenle düşük bedelli ve parça parça ortaya çıkan ihtiyaçların en kısa zamanda karşılanması yoluna gitmek zaman zaman zorunluluk olarak ortaya çıkmaktadır.

Bu nedenle doğrudan temin yöntemine başvurulmuştur.

Yapılan alım ihtiyacı karşılamaya dönük, en uygun fiyatla, en uygun zamanda karşılama amaçlı yapılmıştır.

Rekabeti engellemek amacıyla, idarenin ihtiyacının karşılanması amaçlıdır. Bundan sonra alımların açık ihale usulü ile yapılması için gerekli planlama ve eş güdümün sağlanması çalışması yapılacaktır” denilmektedir.

Sonuç olarak Her ne kadar Kamu İdaresi tarafından ihtiyaçların çeşitliliği, zaman ve mekan kısıtları nedeniyle hızlı bir şekilde alımların yapılması gerektiğinden bahisle doğrudan temin yöntemine başvurulduğu belirtilmişse de, bu durum doğrudan temin yöntemin ihale usulleri yerine rutin bir yöntem olarak benimsenebileceği ve mevzuata aykırı şekilde işlerin parçalara bölünebileceği anlamına gelmemektedir.

BULGU 10: Elektrik Enerjisi Tedarik Eden Şirketlerin “Elektrik ve Havagazı Tüketim Vergisi” Beyannamelerinde Kontrol Risklerinin Bulunması

Elektrik Enerjisi Tedarik Eden Şirketlerin Beyannamelerinin kontrol edilememesi nedeniyle, Belediyenin Gelir Kaybı riskiyle karşı karşıya olduğu görülmüştür.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun Çeşitli Vergiler başlıklı beşinci bölümünde:

“2. Elektrik ve havagazı tüketim vergisi:

Konu:

Madde 34 – Belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde elektrik ve havagazı tüketimi, Elektrik ve Havagazı Tüketim Vergisine tabidir.

Mükellef ve sorumlu:

Madde 35 – Elektrik ve Havagazı tüketenler, Elektrik ve Havagazı Tüketim Vergisini ödemekle mükelleftirler.

(Değişik ikinci fıkra: 9/7/2008-5784/14 md.) 20/2/2001 tarihli ve 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanununa göre elektrik enerjisini tedarik eden ve havagazını dağıtan kuruluşlar, satış bedeli ile birlikte bu verginin de tahsilinden ve ilgili belediyeye yatırılmasından sorumludurlar. Organize sanayi bölgelerinde tüketilen elektrik enerjisinin vergisini organize sanayi bölgeleri tüzel kişiliklerine elektriği temin eden kuruluş öder.

...

Matrah:

Madde 37 – (Değişik: 9/7/2008-5784/15 md.)

Verginin matrahı; elektriğin iletimi, dağıtımı ve perakende satış hizmetlerine ilişkin bedelleri hariç olmak üzere, elektrik enerjisi satış bedeli ile havagazının satış bedelidir. Matraha vergi, fon ve paylar dahil edilmez.

Nispet:

Madde 38 – Elektrik ve Havagazı Tüketim Vergisi aşağıda gösterilen nispetlerde alınır.

a) İmal ve istihsal, taşıma, yükleme boşaltma, soğutma, telli ve telsiz telgraf ve telefon mirasesi işlerinde tüketilen elektriğin satış bedeli üzerinden yüzde 1,

b) (a) bendi dışında kalan maksatlar için tüketilen elektriğin satış bedeli üzerinden yüzde 5,

c) Havagazının satış bedelinden yüzde 5.

Beyan ve ödeme:⁽¹⁾

Madde 39 – Elektrik enerjisini tedarik eden veya havagazını dağıtan kuruluşlar tahsil ettikleri vergiyi, tahsil tarihini takibeden ayın 20 nci günü akşamına kadar belediyeye bir beyanname ile bildirmeye ve vergiyi aynı sürede ödemeye mecburdurlar. Elektrik ve havagazı işleri bütçesi içinde yer alan belediyeler bu hükümden müstesnadır.”

Hükümleri yer almaktadır.

Yukarıdaki hükümlere göre; Elektrik ve Havagazı Tüketim Vergisi düzenlenmiş, bu vergiye ilişkin olarak konu, matrah, nispet açıklanmış ayrıca bu verginin ödenmesindeki sorumluluk elektrik enerjisini tedarik eden kuruluşlara verilmiştir. Bu kuruluşlar bu

sorumluluğu yerine getirirken; satış bedeli ile birlikte bu verginin tahsil edilip ilgili belediyeye tahsil tarihini takip eden ayın 20'nci günü akşamına kadar bir beyanname ile bildirmeye ve vergiyi aynı süre içinde ödemeye mecburdurlar.

Atakum ilçe sınırları içerisinde Elektrik Piyasası Kanunu kapsamında yer alan 46 adet Elektrik Tedarik Şirketinin olduğu ve bunların nihai tüketicilere elektrik satışı yaptıkları varsayılmaktadır. Bu şirketlerin 2017 yılı boyunca nihai tüketicilere yaptıkları elektrik satışı üzerinden, abone türlerine göre %5 ve %1'lik vergi oranları esas alınarak Belediyeye Elektrik tüketim vergisi beyanında buldukları, bu şekilde ödenen elektrik tüketim vergisi tutarının toplamda 2.871.369,74 TL olduğu görülmüştür.

Atakum Belediyesinde yaptığımız incelemelerde konuyla ilgili olarak şu risklerin olduğu tespit edilmiştir:

1- İlçe sınırları dahilinde nihai tüketicilere elektrik enerjisi satan, kanun gereği verginin toplanmasından ve ödenmesinden sorumlu olan elektrik tedarikçisi şirketlerin toplam sayısı bilinmemekte, Belediye tarafından sadece beyanname veren şirketlerin beyanı esas alınarak 2017 yılında 46 adet tedarikçi olduğu zımnen kabul edilmektedir. Oysa elektrik satışı yapıp Belediyeye beyanname vermeyen tedarikçi var mı, varsa kaç tanesinin bu durumda olduğu bilinmemekte ve kontrolü yapılamamaktadır.

2- Belediye tarafından Elektrik ve Havagazı Tüketim Vergisi Beyannamesinde yer alan abonelerin %1'lik veya %5'lik abone gruplarında yer alan müşterilerden olup olmadıklarının kontrolü sağlanamamaktadır.

3- Elektrik tedarikçisi olan şirketlerden elektrik satın alan serbest tüketicilerin ilgili aydaki gerçek elektrik tüketim miktarının, tedarikçi şirketlerin Belediyeye beyan ettikleri elektrik tüketim miktarıyla uyuşup uyuşmadığı bilinmemektedir.

4- Tedarikçi şirketlerin beyannamelerini Atakum Belediyesi dışında başka bir Belediyeye bildirip bildirmediikleri bilinmemektedir.

Yukarıda belirtilen riskler Belediyenin gelirleri ve asli alacakları arasında yer alan Elektrik Tüketim Vergisinin miktarını ciddi ölçüde etkileyip Belediye açısından gelir kaybına yol açabilecek hususlar içermektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Elektrik ve Havagazı Tüketim vergisi miktarını etkileyecek olan riskler konusunda değerlendirmeler yapılarak belediye gelirlerinde azalmaya neden

olunmaması için gereken hassasiyet gösterilecektir” denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi bulguda tespit edilen konuya ilişkin olarak cevaplanması istenen dört maddenin hiçbirine cevap vermediği gibi ilgili kurumlarla yapılması gereken yazışmaları da yapmamıştır.

Kamu İdaresinin bu noktada konunun muhatapları arasında yer alan enerji tedarikçi şirkete, Enerji Bakanlığına ve Gelir İdaresi Başkanlığına konuyu bildirmesi ve bu sorunun çözülebilmesi için bu kurumların İdareye yardımcı olarak Belediyenin yasal sorumluluklarını yerine getirmesi gerekmektedir.

Bu nedenle bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 11: Kurum Taşınmazlarının Kiralanmasında Pazarlık Usulünün (51/g) Kullanılması

Belediyenin mesire yeri, kafeterya, düğün salonu, çay ocağı, büfe gibi 8 adet taşınmazını 2886 sayılı Devlet İhale Kanununa göre ihale etmesi gerekirken, belediye şirketine pazarlık usulüyle kiraladığı görülmüştür.

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 2'nci maddesinde:

“Bu Kanunun yürütülmesinde, ihtiyaçların en iyi şekilde, uygun şartlarla ve zamanında karşılanması ve ihalede açıklık ve rekabetin sağlanması esastır.

...”

36'ncı maddesinde:

“Bu Kanunun 1 inci maddesinde yazılı işlere ilişkin ihalelerde, tekliflerin gizli olarak verilmesini sağlayan kapalı teklif usulü esastır.

Ancak, 44 üncü maddede gösterilen işler belli istekliler arasında kapalı teklif usulüyle, 45 inci maddede gösterilen işler açık teklif usulüyle, 51 inci maddede sayılan işler pazarlık, 52 nci maddede gösterilen işler de yarışma usulüyle yaptırılabilir.”

51/g maddesinde ise:

“Kullanışlarının özelliği, idarelere yararlı olması veya ivediliği nedeniyle kapalı veya

açık teklif yöntemleriyle ihalesi uygun görülmeyen, Devletin özel mülkiyetindeki taşınır ve taşınmaz malların kiralanması, trampası ve mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ile Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlerin kiralanması ve mülkiyetin gayri ayni hak tesisi,...”

Hükümlerine yer vermiştir.

Yukarıdaki Kanun hükümleri birlikte değerlendirildiğinde; ihalede açıklık ve rekabetin sağlanmasının, Kanun'un temel ilke ve prensiplerinden olduğu ve bu ilke ve prensibin gereği olarak, Kanun'un 36'ncı maddesi hükmünde yer alan Kapalı Teklif Usulünün esas usul, diğer usullerin ise belirli şartlar dahilinde uygulanacak istisnai usuller mahiyetinde olduğu anlaşılmaktadır.

Dolayısıyla, belediye şirketine yapılan kiralamalarda istisnai durumlarda uygulanabilecek pazarlık usulünün genellik arz etmesi halinin 2886 sayılı Kanun hükümlerine aykırılık oluşturduğu düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Kiralanan Taşınmazın özelliği, İdareye olan yaran dikkate alınarak pazarlıklar 51-g maddesi gereğince ihaleye çıkartılmasına karar verilmiştir” denilmektedir.

Sonuç olarak 2886sayılı Kanununun 51/g maddesinde; sadece devletin özel mülkiyetinde olan taşınır ve taşınmazlar için bu usulün kullanılabilmesine izin verilmekte olması nedeniyle belediyeler tarafından pazarlık usulü ile kiralama yapılması mümkün değildir.

Kamu idaresi cevabında bahsedilen kullanışlarının özelliği ve idareye yararlı olması gerekçeleri taşınmazın devletin özel mülkiyetinde olması durumunda kabul görebilecek gerekçelerdir.

BULGU 12: Kamu Kurumları Tarafından Kamulaştırılan Taşınmazlar ile Devir ve Ferağ Edilen Taşınmazlara İlişkin Bilgilerin Tapu İdaresinden Alınmaması

2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu hükümlerince kamu kurumları tarafından kamulaştırılan taşınmazların emlak vergisi ile ilgili işlemlerin mevzuata uygun olarak gerçekleştirilmesi için gerekli olan kamulaştırma bilgileri ilgili tapu idaresinden alınmamaktadır.

2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu'nun 10'uncu maddesinde:

"Kamulaştırılması yapılan taşınmaz mal, tahsis edildiği kamu hizmeti itibarıyla sicile

kaydı gerekmeyen bir niteliğe dönüşmüş ise, istek halinde mahkemece sicil kaydının terkinine karar verilir. Bu tescil ve terkin işlemi sırasında mal sahiplerinin bu taşınmaz mal nedeniyle vergi ilişkisi aranmaz. Ancak, tapu dairesi durumu ilgili vergi dairesine bildirir." Hükmü bulunmaktadır.

1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu'nun 30'uncu maddesinde ise:

"Devir ve ferağ yapılan bina ve arazinin, devir ve ferağın yapıldığı yıl ile geçmiş yıllara ait ödenmemiş Emlak Vergisinin ödenmesinden devreden devralan müteselsilen sorumlu tutulurlar. Devralanın mükellefe rücu hakkı saklıdır. Tapu daireleri devir ve ferağ işlemi, işlemin yapıldığı ayı takip eden ayın 15'inci günü akşamına kadar ilgili belediyelere bildirir." Düzenlemesine yer verilmiştir.

1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu'nun 37'nci maddesinde: *"Bu Kanunda geçen "Vergi dairesi" tabiri, belediyeleri ifade eder"* düzenlemesine yer verilmiştir. 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun *"Devamlı bilgi verme"* başlıklı 149'uncu maddesinde: *"Kamu idare ve müesseseleri (Kamu hizmeti ifa eden kurum ve kuruluşlar dahil) ile gerçek ve tüzel kişiler vergilendirmeye ilişkin olaylarla ilgili olarak Maliye ve Gümrük Bakanlığı ve vergi dairesince kendilerinden yazı ile istenecek bilgileri belli fasıllarla ve devamlı olarak yazı ile vermeye mecburdurlar"* düzenlemesine, *"Bilgi vermektten imtina edememek"* başlıklı 151'inci maddesinde de: *"Kendilerinden bilgi istenilen gerçek ve tüzel kişiler, özel kanunlarda yazılı mahremiyet hükümlerini ileri sürerek, bilgi vermektten imtina edemezler"* düzenlemesine yer verilmiştir. 213 sayılı Kanun'un mükerrer 335'inci maddesinde ise 149'uncu madde hükümleri çerçevesinde bilgi verme görevini yerine getirmeyenlere *"Özel Usulsüzlük Cezası"* kesileceği düzenlenmiştir.

Bu nedenle kamulaştırma, devir ve ferağ gibi nedenlerle emlak vergisiyle ilgili işlemlerin mevzuata uygun olarak yapılabilmesi için gerekli bilgilerin belediye tarafından başta tapu idareleri olmak üzere diğer kurum ve kişilerden alınması gerekmektedir.

Yukarda yer verilen hükümler çerçevesinde kamulaştırma, devir ve ferağ işlemleriyle ilgili bilgilerin emlak vergisi açısından vergi dairesi hükmünde olan belediye tarafından ilgili kurum ve kişilerden istenilmesi ilgili kurum ve kişiler tarafından ise istenilen bilgilerin verilmesi, aksi durumda belediye tarafından özel usulsüzlük cezası kesilmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu hükümleri gereğince Kamu Kurumları tarafından Kamulaştırılması yapılan taşınmaz malların Emlak vergisi ile ilgili

işlemlerin mevzuata uygun olarak gerçekleştirilmesi için gerekli olan Kamulaştırma bilgilerinin ilgili Tapu idaresinden alınabilmesi için bundan sonra her ay düzenli olarak ilgili Tapu Müdürlüğü ile gerekli yazışmalar yapılacaktır” denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi tarafından verilen cevapta; kamulaştırma bilgilerinin bundan sonra her ay düzenli olarak ilgili Tapu Müdürlüğü ile gerekli yazışmalar yapılarak alınacağı belirtilmiştir. Bu nedenle bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 13: Doğrudan Temin ve Pazarlık Usulü ile Yapılan Alımlarda %10'luk Limitin Aşılması

4734 sayılı Kanununun 21 ve 22'nci maddelerindeki parasal limitlerin aşılmasına rağmen, Kamu İhale Kurulundan uygun görüşü alınmadığı görülmüştür.

4734 Sayılı Kamu İhale Kanunu'nun “Temel İlkeler” başlıklı 5'inci maddesinde:

“İdareler, bu Kanuna göre yapılacak ihalelerde; saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenilirliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumludur.

Aralarında kabul edilebilir doğal bir bağlantı olmadığı sürece mal alımı, hizmet alımı ve yapım işleri bir arada ihale edilemez.

Eşik değerlerin altında kalmak amacıyla mal veya hizmet alımları ile yapım işleri kısımlara bölünemez.

Bu Kanuna göre yapılacak ihalelerde açık ihale usulü ve belli istekliler arasında ihale usulü temel usullerdir. Diğer ihale usulleri Kanunda belirtilen özel hallerde kullanılabilir.

Ödeneği bulunmayan hiçbir iş için ihaleye çıkılamaz.

...”

Denilmiş olup, aynı Yasanın “İdarelerce Uyulması Gereken Diğer Kurallar” başlıklı 62'nci maddesinin (1) bendinde ise aynen:

“Ek: 30/7/2003-4964/38 md.) Bu Kanununun 21 ve 22 nci maddelerindeki parasal limitler dahilinde yapılacak harcamaların yıllık toplamı, idarelerin bütçelerine bu amaçla konulacak ödeneklerin %10'unu Kamu İhale Kurulunun uygun görüşü olmadıkça aşamaz.”

Hükmüne yer verilmiştir.

Diğer taraftan söz konusu Yasanın “Görevlilerin Ceza Sorumluluğu” başlıklı 60’ıncı maddesinde de:

“İhale yetkilisi ile ihale komisyonlarının başkan ve üyeleri ile ihale işlemlerinden sözleşme yapılmasına kadar ihale sürecindeki her aşamada görev alan diğer ilgililerin; 17 nci maddede belirtilen fiil veya davranışlarda bulduklarının, görevlerini kanuni gereklere uygun veya tarafsızlıkla yapmadıklarının, taraflardan birinin zararına yol açacak ihmalde veya kusurlu hareketlerde bulduklarının tespiti halinde, haklarında ilgili mevzuatları gereğince disiplin cezası uygulanır. Ayrıca, fiil veya davranışlarının özelliğine göre haklarında ceza kovuşturması da yapılır ve hükmolunacak ceza ile birlikte tarafların uğradıkları zarar ve ziyan genel hükümlere göre kendilerine tazmin ettirilir. (Değişik son cümle: 30/7/2003-4964/36 md.) Bu Kanuna aykırı fiil veya davranışlardan dolayı hüküm giyen idare görevlileri, bu Kanun kapsamına giren işlerde görevlendirilemezler.

Bu Kanun kapsamına giren işlerden dolayı yargı organlarınca herhangi bir ceza verilmiş olanlar, bu Kanun kapsamına giren bütün kamu kurum ve kuruluşlarınca bu Kanunun ve ilgili diğer mevzuatın uygulanması ile görevli ve yetkili kadrolara atanamaz ve görev alamazlar.

(Değişik üçüncü fıkra: 30/7/2003-4964/36 md.) 5 inci maddede belirtilen ilkelere ve 62 nci maddede belirtilen kurallara aykırı olarak ihaleye çıkılmasına izin verenler ve ihale yapanlar hakkında da yukarıda belirtilen müeyyideler uygulanır.”

Denilmektedir.

Yukarıda yer alan madde hükümleri birlikte değerlendirildiğinde; 4734 sayılı kanun kapsamında olan kurumların, Kanunun 21 ve 22’nci maddelerinde belirtilen parasal limitler dahilinde yapacakları harcamaların yıllık toplamının idarenin bütçesine bu amaçla konulacak ödeneklerin % 10’unun aşamayacağı, bu düzenleme ile kanun kapsamındaki kurum ve kuruluşlar tarafından yapılacak mal ve hizmet alımları ile yapım işlerine ilişkin harcamaların 4734 sayılı kanunda belirtilen temel ilke ve usullere uygun şekilde ve öncelikle açık ihale usulü ile yapılmasının amaçlandığı, esasen bir ihale usulü olmayan 22/d maddesi ile buna benzer bir alım şekli olan 21/f pazarlık uygulamasına kurumların daha sınırlı hallerde başvurmalarının arzulandığı görülmektedir.

Atakum Belediyesinde yaptığımız incelemelerde; yukarıdaki mevzuat hükümlerine aykırı olarak İdarenin 22/d ve 21/f kapsamında yaptığı mal ve hizmet alımları ile yapım işlerinde, İdarenin bütçesine bu amaçla konulmuş olan ödeneklerin % 10'u 9.687.399,99 TL iken bu tutarın Kamu İhale Kurulundan herhangi bir uygun görüş alınmadan 19.323.765,95 TL aştığı tespit edilmiştir.

Tablo 3: %10 Limit Aşımı Tablosu

Ödeneğin Niteliği	Toplam Ödenek Tutarı	Toplam Ödeneğin % 10'u (Limit)	2017 Yılı 22/d ve 21/f Kapsamında Yapılan Harcama Tutarı	Toplam Ödeneğin Aşan Oran	Limiti Aşan Tutar (TL)
Mal Alım Ödeneği	37.827.941,87	3.782.794,18	13.595.280,79	%36	9.812.486,61
Hizmet Alım Ödeneği	33.545.058,13	3.354.505,81	12.406.622,80	%37	9.052.116,99
Yapım İşleri Ödeneği	25.501.000	2.550.100	3.009.262,35	%12	459.162,35
GENEL TOPLAM	96.874.000	9.687.399,99	29.011.165,94	%85	19.323.765,95

Kamu idaresi cevabında; “Belediye birimlerinin fazlalığı ve ihtiyaçların planlanamadan acil ve küçük tutarlı ortaya çıkması nedeniyle 4734 sayılı 21 ve 22 maddelerinde belirlenen parasal limitler altında kalan hükümlerine göre ihtiyaçlar temin edilmeye çalışılmaktadır. Alım sürecinin hızlılığı ve ihtiyacın en uygun zaman ve şartlarda, en uygun fiyatla karşılanması idareye fayda sağlamaktadır. Bu atımlar Belediyemizde ve diğer belediyelerde de hizmetin gereğinden kaynaklandığı düşünülmektedir. Alım yapılan harcama birimlerinin farklılığı bunların takibini de zorlaştırmakta, yasal kısıtların geçip geçmediğinin izlenmesi zorlaşmaktadır.

Bundan sonra tespit edilen hususların takibine dikkat edilecektir” denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi yapılan hatayı kabul ederek bundan sonraki süreçte bulguda yer alan hususlara dikkat edileceğini belirtmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir

7. EKLER

EK 1: KAMU İDARESİ MALİ TABLOLARI

ATAKUM BELEDİYESİ 2017 YILI BİLANÇOSU							
AKTİF HESAPLAR				PASİF HESAPLAR			
1 - Dönen Varlıklar		38.379.087,06		3 - Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar		81.456.182,83	
10 - Hazır Değerler		9.572.461,09		30 - Kısa Vadeli İç Mali Borçlar		40.749.631,78	
100 - Kasa Hesabı			0,00	300 - Banka Kredileri Hesabı			40.749.631,78
101 - Alınan Çekler Hesabı			0,00	303 - Kamu İdarelerine Mali Borçlar Hesabı			0,00
102 - Banka Hesabı			6.480.971,70	304 - Cari Yılda Ödenecek Tahviller Hesabı			0,00
103 - Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı (-)			0,00	307 - Finansal Kiralama İşlemlerinden Borçlar Hesabı			0,00
104 - Proje Özel Hesabı			0,00	308 - Ertelenmiş Finansal Kiralama Borçlanma Maliyetleri Hesabı			0,00
105 - Döviz Hesabı			0,00	309 - Kısa Vadeli Diğer İç Mali Borçlar Hesabı			0,00
106 - Döviz Gönderme Emirleri Hesabı (-)			0,00	31 - Kısa Vadeli Dış Mali Borçlar		0,00	
108 - Diğer Hazır Değerler Hesabı			0,00	310 - Cari Yılda Ödenecek Dış Mali Borçlar Hesabı			0,00
109 - Banka Kredi Kartlarından Alacaklar Hesabı			3.091.489,39	32 - Faaliyet Borçları		15.321.012,96	
11 - Menkul Kıymet ve Varlıklar		0,00		320 - Bütçe Emanetleri Hesabı			15.321.012,96
110 - Hisse Senetleri Hesabı			0,00	322 - Bütçeleştirilecek Borçlar Hesabı			0,00
111 - Özel Kesim Tahvil Senet ve Bonoları Hesabı			0,00	329 - Diğer Çeşitli Borçlar Hesabı			0,00
112 - Kamu Kesimi Tahvil Senet ve Bonoları Hesabı			0,00	33 - Emanet Yabancı Kaynaklar		6.739.211,23	
117 - Menkul Varlıklar Hesabı			0,00	330 - Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabı			2.063.652,53
12 - Faaliyet Alacakları		28.297.172,07		333 - Emanetler Hesabı			4.675.558,70
120 - Gelirlerden Alacaklar Hesabı			533.333,87	34 - Alınan Avanslar		0,00	
121 - Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabı			15.638.385,67	340 - Alınan Sipariş Avansları Hesabı			0,00

T.C. Sayıştay Başkanlığı

	122 - Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabı		11.250.692,60		349 - Alınan Diğer Avanslar Hesabı		0,00
	126 - Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabı		134,70		36 - Ödenecek Diğer Yükümlülükler		16.009.952,85
	127 - Diğer Faaliyet Alacakları Hesabı		874.625,23		360 - Ödenecek Vergi ve Fonlar Hesabı		851.609,15
13 - Kurum Alacakları		0,00			361 - Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri Hesabı		475.313,66
	132 - Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hesabı		0,00		362 - Fonlar Veya Diğer Kamu İdareleri Adına Yapılan Tahsilat Hesabı		4.534.833,89
	137 - Takipteki Kurum Alacakları Hesabı		0,00		363 - Kamu İdareleri Payları Hesabı		42.441,94
	139 - Diğer Kurum Alacakları Hesabı		0,00		368 - Vadesi Geçmiş, Ertelenmiş Veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler Hesabı		10.105.754,21
14 - Diğer Alacaklar		148.413,80			37 - Borç ve Gider Karşılıkları		205.660,71
	140 - Kişilerden Alacaklar Hesabı		148.413,80		372 - Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı		205.660,71
15 - Stoklar		0,00			379 - Diğer Borç ve Gider Karşılıkları Hesabı		0,00
	150 - İlk Madde ve Malzeme Hesabı		0,00		38 - Gelecek Aylara Ait Gelirler ve Gider Tahakkukları		2.430.713,30
	153 - Ticari Mallar Hesabı		0,00		380 - Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabı		0,00
	157 - Diğer Stoklar Hesabı		0,00		381 - Gider Tahakkukları Hesabı		2.430.713,30
16 - Ön Ödemeler		361.040,10			39 - Diğer Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar Hesabı		0,00
	160 - İş Avans ve Kredileri Hesabı		0,00		391 - Hesaplanan Katma Değer Vergisi Hesabı		0,00
	161 - Personel Avansları Hesabı		0,00		397 - Sayım Fazlaları Hesabı		0,00
	162 - Bütçe Dışı Avans ve Krediler Hesabı		361.040,10		399 - Diğer Çeşitli Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar Hesabı		0,00
	164 - Akreditifler Hesabı		0,00		4 - Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar	22.623.394,46	
	165 - Mahsup Dönemine Aktarılan Avans ve Krediler Hesabı		0,00		40 - Uzun Vadeli İç Mali Borçlar		14.490.205,01
	166 - Proje Özel Hesabından Verilen Avans ve Akreditifler Hesabı		0,00		400 - Banka Kredileri Hesabı		14.490.205,01
	167 - Doğrudan Dış Proje Kredi Kullanımları Avans ve Akreditifleri Hesabı		0,00		403 - Kamu İdarelerine Mali Borçlar Hesabı		0,00
18 - Gelecek Aylara Ait Giderler		0,00			404 - Tahviller Hesabı		0,00
	180 - Gelecek Aylara Ait Giderler Hesabı		0,00		407 - Finansal Kiralama İşlemlerinden Borçlar Hesabı		0,00

T.C. Sayıştay Başkanlığı

	181 - Gelir Tahakkukları Hesabı		0,00		408 - Ertelenmiş Finansal Kiralama Borçlanma Maliyetleri Hesabı	0,00
19 - Diğer Dönen Varlıklar		0,00			409 - Uzun Vadeli Diğer İç Mali Borçlar Hesabı	0,00
	190 - Devreden Katma Değer Vergisi Hesabı		0,00	41 - Uzun Vadeli Dış Mali Borçlar		0,00
	191 - İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabı		0,00	410 - Dış Mali Borçlar Hesabı		0,00
	197 - Sayım Noksanları Hesabı		0,00	42 - Faaliyet Borçları		0,00
	198 - Diğer Çeşitli Dönen Varlıklar Hesabı		0,00	429 - Diğer Faaliyet Borçları Hesabı		0,00
2 - Duran Varlıklar	180.194.107,59			43 - Diğer Borçlar		7.883.189,45
21 - Menkul Kıymet ve Varlıklar		0,00		430 - Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabı		0,00
	217 - Menkul Varlıklar Hesabı		0,00	438 - Kamuya Olan Ertelenmiş Veya Taksitlendirilmiş Borçlar Hesabı		7.883.189,45
22 - Faaliyet Alacakları		303.961,20		44 - Alınan Avanslar		0,00
	220 - Gelirlerden Alacaklar Hesabı		47.913,28	440 - Alınan Sipariş Avansları Hesabı		0,00
	222 - Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabı		256.047,92	449 - Alınan Diğer Avanslar Hesabı		0,00
	226 - Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabı		0,00	47 - Borç ve Gider Karşılıkları		250.000,00
	227 - Diğer Faaliyet Alacakları Hesabı		0,00	472 - Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı		250.000,00
23 - Kurum Alacakları		0,00		479 - Diğer Borç ve Gider Karşılıkları Hesabı		0,00
	232 - Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hesabı		0,00	48 - Gelecek Yıllara Ait Gelirler ve Gider Tahakkukları		0,00
	239 - Diğer Kurum Alacakları Hesabı		0,00	480 - Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabı		0,00
24 - Mali Duran Varlıklar		7.715.401,48		481 - Gider Tahakkukları Hesabı		0,00
	240 - Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı		4.665.851,48	49 - Diğer Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar		0,00
	241 - Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı		3.049.550,00	499 - Diğer Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar Hesabı		0,00
	247 - Sermaye Taahhütleri Hesabı (-)		0,00	5 - Öz Kaynaklar	114.493.617,36	
25 - Maddi Duran Varlıklar		172.174.744,91		50 - Net Değer		108.098.326,66
	250 - Arazi ve Arsalar		54.169.399,35	500 - Net Değer Hesabı		108.098.326,66

T.C. Sayıştay Başkanlığı

	Hesabı								
	251 - Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı		73.294.652,92		51 - Değer Hareketleri			0,00	
	252 - Binalar Hesabı		46.960.638,67		511 - Muhasebe Birimleri Arası İşlemler Hesabı				0,00
	253 - Tesis, Makine ve Cihazlar Hesabı		5.848.862,18		519 - Değer Hareketleri Sonuç Hesabı				0,00
	254 - Taşıtlar Hesabı		6.095.563,50		57 - Geçmiş Yıllar Olumlu Faaliyet Sonuçları			2.506.661,83	
	255 - Demirbaşlar Hesabı		7.358.485,56		570 - Geçmiş Yıllar Olumlu Faaliyet Sonuçları Hesabı				2.506.661,83
	256 - Hizmet İmtiyaz Varlıkları Hesabı		0,00		58 - Geçmiş Yıllar Olumsuz Faaliyet Sonuçları			-6.244.615,03	
	257 - Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)		22.158.601,83		580 - Geçmiş Yıllar Olumsuz Faaliyet Sonuçları Hesabı (-)				-6.244.615,03
	258 - Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı		605.744,56		59 - Dönem Faaliyet Sonuçları			10.133.243,90	
	259 - Yatırım Avansları Hesabı		0,00		590 - Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu Hesabı				10.133.243,90
	26 - Maddi Olmayan Duran Varlıklar	0,00			591 - Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu Hesabı (-)				0,00
	260 - Haklar Hesabı		1.243.157,31						
	264 - Özel Maliyetler Hesabı		0,00						
	268 - Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)		-1.243.157,31						
	28 - Gelecek Yıllara Ait Giderler	0,00							
	280 - Gelecek Yıllara Ait Giderler Hesabı		0,00						
	281 - Gelir Tahakkukları Hesabı		0,00						
	29 - Diğer Duran Varlıklar	0,00							
	294 - Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabı		740.877,52						
	297 - Diğer Çeşitli Duran Varlıklar Hesabı		0,00						
	299 - Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)		-740.877,52						
	AKTİF TOPLAMI	218.573.194,65			PASİF TOPLAMI			218.573.194,65	
	9 - Nazım Hesaplar				9 - Nazım Hesaplar				
	90 - Ödenek Hesapları	390.000,00			90 - Ödenek Hesapları			390.000,00	
	922 - Kamu-Özel İş Birliği Modeli Taahhütleri Hesabı		0,00		923 - Kamu-Özel İşbirliği Modeli Taahhütleri Karşılığı Hesabı				0,00

T.C. Sayıştay Başkanlığı

	930 - Verilen Garantiler Hesabı		0,00		931 - Verilen Garantiler Karşılığı Hesabı		0,00
	934 - Borç Üstlenim Taahhütleri Hesabı		0,00		935 - Borç Üstlenim Taahhütleri Karşılığı Hesabı		0,00
	948 - Başka Birimler Adına İzlenen Alacaklar Hesabı		0,00		949 - Başka Birimler Adına İzlenen Alacak Emanetleri Hesabı		0,00
	990 - Kiraya Verilen, İrtifak Hakkı Tesis Edilen Maddi Duran Varlıkların Kayıtlı Değeri		390.000,00		999 - Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabı		390.000,00
	993 - Maddi Duran Varlıkların Kira ve İrtifak Hakkı Gelirleri		0,00				
TOPLAM		390.000,00		TOPLAM		390.000,00	
GENEL TOPLAM		218.963.194,65		GENEL TOPLAM		218.963.194,65	

ATAKUM BELEDİYESİ 2017 YILI FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Hesap Kodu	Yardımcı Hesap I	GİDERİN TÜRÜ	CARI YIL (N)	Hesap Kodu	Yardımcı Hesap I	GELİRİN TÜRÜ	CARI YIL (N)
630	02	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	2.743.157,65	600	03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	11.065.669,63
630	03	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	48.476.643,18	600	04	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	4.533.009,62
630	04	Faiz Giderleri	5.747.787,39	600	05	Diğer Gelirler	66.051.251,69
630	05	Cari Transferler	1.848.023,20	600	11	Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri	3.100.157,38
630	07	Sermaye Transferleri	0,00				
630	11	Değer ve Miktar Değişimleri Giderleri	11.281,78				
630	12	Gelirlerin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	10.659,94				
630	13	Amortisman Giderleri	8.167.296,76				
630	14	İlk Madde ve Malzeme Giderleri	12.636.313,26				
630	20	Silinen Alacaklardan Kaynaklanan Giderler	2.032.793,87				
630	25	Kamu İdarelerine Bedelsiz Olarak Devredilen Mali Olmayan Varlıklardan Kaynaklanan Giderler	25.606,00				
630	99	Diğer Giderler	7.114,17				
		GİDERLER TOPLAMI	98.698.283,42			GELİRLER TOPLAMI	108.831.527,32
						FAALİYET SONUCU (+/-)	10.133.243,90